

فقہ مصور عبادات

آسان سازی و آموزش احکام اسلام

حج

زکات

روزہ

نماز

پاکی

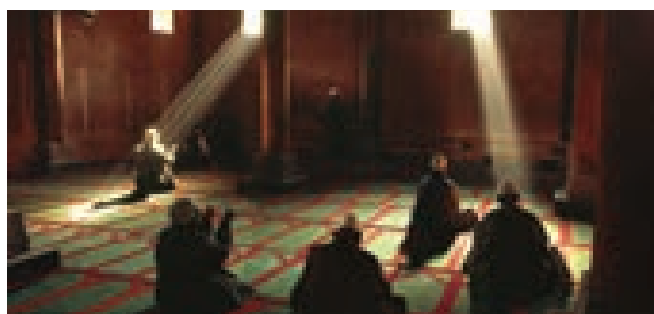
د. عبدالله بن سالم باہمام

ترجمہ

د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

از آداب نماز

از آداب نماز

نماز عبادت بزرگیست، که مسلمان با قلب و بدنش متوجه الله تعالی میشود، شایسته است که قبل از آن آمادگی روحی و جسمی لازم را اتخاذ نماید، تا خود را برای آن متفرغ نموده و بر شیوه درستش آنرا اداء کند، لذا موارد زیر برایش مشروع گردیده است:

۲- اسباغ وضوء

و یعنی به وجه دقیق و کامل تر آن انجام دهد. از ابی هریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند: (آیا شما را بر آنچه که با آن الله تعالی اشتباهات را محو نموده، مراتب را بلند میکند، دلالت نکند؟ گفتند: آری دلالت کنید ای رسول الله. فرمودند: در حال مشقت و سختی - مانند سرما و غیره - خوب وضوء کردن^(۱)، کثرت گام برداری بسوی مساجد، و انتظار نماز پس از نماز، این است رباط یعنی بستن نفس برای طاعت^(۲)).^(۳)

۳- پیشتر به نماز رفتن

یعنی پیشتر به مسجد رفتن، جهت دریافت فضیلت انتظار نماز، از ابی هریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند: (انتظار نماز برای یکی از شما حکم نماز را دارد)^(۴)

۴- ذکر الله

- هنگام بیرون رفتن از خانه، باید ذکر خدا را چنین بگوید: بنام الله، بر الله توکل کردم، هیچ توان وقوتی نیست مگر بوسیله الله^(۵) (ای بار خدایا بتو پناه میبرم ازینکه گمراه کنم و یا گمراه شوم، و یا بلغزانم و یا لغزانیده شوم، و یا ظلم کنم و یا

(۱) مکاره: آنچه برای انسان سختی آورد چون سرما و مانند آن.
(۲) رباط: بستن نفس برای طاعت.
(۳) بروایت مسلم.
(۴) بروایت بخاری.
(۵) بروایت ابوداود.

مطالب

- آداب نماز
- ۱- اخلاص
- ۲- اسباغ وضوء
- ۳- پیش از وقت به نماز رفتن
- ۴- ذکر الله
- ۵- با آرامی و وقار به نماز رفتن
- ۶- ذکر گفتن هنگام داخل شدن و بیرون رفتن از مسجد
- ۷- تا دو رکعت نماز نخوانده است مشیند.
- ۸- انگشتانش را باهم نبندد
- ۹- به ذکر مشغول شود
- ۱۰- فروتنی در نماز
- ۱۱- به سنت نبی اکرم صلی الله علیه و آله پابند باشد

۱- اخلاص

الله تعالی فرموده است: (امر نشده اند مگر اینکه الله را عبادت کنند، دین را خالص برای او بگردانند، و نماز را اقامه کنند، و زکات را بدهند، این است دین ملت مستقیم) (البینه: ۵)
الله تعالی هیچ عملی را نمی پذیرد، مگر اینکه خالصا الله بوده، در آن خود نمائی و شهرت طلبی، و یا هیچ نوعی از شرک به الله نباشد.

۷- منشیند مگر اینکه دو رکعت نماز بخواند

بدلیل فرموده آنحضرت ﷺ: (هنگامیکه یکی از شما به مسجد وارد شود، قبل از نشستن دو رکعت نماز بخواند).^(۱۰)

۸- از تشبیه انگشتان (آنها را در یکدیگر داخل کردن) اجتناب ورزد

بدلیل فرموده آنحضرت ﷺ: (زمانیکه یکی از شما وضوء کند و وضویش را بسیار خوب انجام داد، پس از آن قصد مسجد را نمود، میان انگشتانش تشبیه نکند، زیرا که وی در نماز قرار دارد).^(۱۱)

۹- مشغول شدن به ذکر

در حین انتظار نماز بهتر است به ذکر، دعا و تلاوت قرآن، بدون اخلال به نماز گذاران مشغول شود.

۱۰- خشوع در نماز

وآن مغز نماز وروحش بوده، نماز بدون خشوع وبدون حضور قلبی مانند جسد مرده است که روح ندارد، ابن رجب رحمه الله میگوید: (اصل خشوع: نرمش، رقت، آرامش، خضوع، انکسار وسوزش قلب میباشد، اگر قلب خاشع بود سایر اعضا نیز خاشع میشود، همه پیرو آن میباشند)^(۱۲) قلب محل خشوع بوده که زبان گویای وی سائر اعضا میباشد.

۱۱- در نماز از سنت نبی اکرم ﷺ پیروی کرد

نماز عبادتی است که باید در آن متابعت شود، به گونه که هیچ فعلی ویا هیچ قولی که آنحضرت ﷺ آنرا نکرده ویا نگفته در آن نباشد، بدلیل فرموده آنحضرت ﷺ: (نماز بخوانید همانطوریکه مرا دیدید که نماز میخوانم).^(۱۳)

(۱۰) باتفاق بخاری ومسلم.
(۱۱) بروایت ابوداود.
(۱۲) خشوع: این رجب.
(۱۳) بروایت بخاری.

برمن ظلم شود ویا به کسی ناسزا بگویم ویا به من ناسزا گفته شود)^(۱).

- هنگام رفتن به مسجد ذکر الله را چنین گوید: ای بار خدایا در قلبم نوری بگردان، ودر زبانم، ودر شنوائیم ودر بینائیم ودر عقبم ودر پیش رویم نوری بگردان، ونیز از فوقم وحتم نوری بگردان، ای بار خدایا به من نوری عطاکن).^(۲)

۵- با آرامی ووقار به نماز رفتن

بدلیل فرموده آنحضرت ﷺ: (هنگامیکه اقامت را شنیدید به سوی نماز بروید، وبرشماست آرام^(۳) وبا وقار^(۴) باشید وعجله نکنید، آنچه را دریافتید بخوانید، وآنچه را در نیافتید تکمیل کنید).^(۵)

۶- هنگام داخل شدن وخارج شدن از مسجد ذکر ویژه را بخواند

- هنگام داخل شدن بمسجد میگوید: (پناه میجویم به الله عظیم وبه وجه کریمش، وبه سلطان قدیمش از شیطان رجیم)^(۶) بنام الله ودرود وسلام بر رسول الله^(۷) (ای بار خدایا درهای رحمت خود را بر من بگشا)^(۸).

- هنگام بیرون رفتن از مسجد میگوید: (بنام الله ودرود وسلام بر رسول الله، ای بار خدایا من فضلت را مسألت دارم، ای بار خدایا مرا از شیطان رجیم در امان نگهدار).^(۹)

(۱) بروایت ابوداود.
(۲) بروایت مسلم.
(۳) سکینه: آرامش وآهستگی در رفتار را گویند.
(۴) وقار: رزانت وچشم پوشی وقلت التفات را گویند.
(۵) باتفاق بخاری ومسلم.
(۶) بروایت ابوداود.
(۷) بروایت ابوداود.
(۸) بروایت مسلم.
(۹) بروایت ابن ماجه.